UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

Sessio XXIV. Pro citatione decernenda contra Petrum de Luna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

Visual Library

Anno Christi 1416. cobo electo Parmensi, Guillermo Pulcri nepotis, fratri Antonio Taxal generali ordinis beatæ Mariæ de mercede, fratri Mauricio de Praga, sacræ paginæ professoribus, Michaeli de Nauers, Nicolao Vuordis iuris vtriusque, & Ioanni Belles decretorum, doctoribus, & eorum maiori parti, quatenus super præmissis omnibus & singulis, ac eorum circumstantiis, dependentibus & connexis, ac aliis ad ea quomodolibet facientibus, illorumque notorietate, fama & clamore, ac etiam quæ loca insignia consistant viciniora dicto castro Paniscolæ, ad quæ sit tutus accessus, summarie & diligenter inquirant, testes & alia probationum genera recipiant & examinent, eorumque dicta & attestationes, & alia quæcumque inuenerint, in scriptis & forma publica redigant, seu redigi faciant, & ea etiam sacræ Synodo repræsentent & fideliter referant, vt exinde ipsa Synodus procedat, decernat & statuat, prout ad pacem & salutem ecclesiæ & fidelium, extirpationem schismatis & vnionem ipsius ecclesiæ secundum iustitiã videbitur expedire. Datque eisdem commissariis & maiori ipsorum parti, testes per censuram ecclesiasticam compellendi veritati testimonium perhibere, & alios quoscumque præstantes ad prædicta impedimenta coercendi, & alia faciendi circa præmissa necessaria & etiam opportuna, plenam & liberam potestatem. Lecta autem dicta ordinatione, dictus patriarcha Antiochenus pro omnibus dictæ Synodi nationibus, & de ipsarum consensu respondit per verbum, Placet. Et præfatus dominus Ostiensis nomine collegii cardinalium similiter respondit: Placet.

SESSIO XXIV.

Pro citatione decernenda contra Petrum de Luna.

Die Sabbati vigesimaoctaua dicti mensis Nouembris fuit sessio generalis per Synodum Constantiensem mane hora Tertiarum in ecclesia maiori prædicta Constantiensi solenniter celebrata, in qua reuerendissimus pater dominus patriarcha Antiochenus officium Missæ celebrauit. Quo finito, more aliarum sessionum legebantur litaniæ. Præsidebat autem eidem sessioni dominus Ioannes episcopus Ostiensis. Reuerendissimus autem pa-

ter dominus Stephanus episcopus Dolensis, de mandato & ordinatione sanctæ Synodi & ordinatione ipsorum commissariorum, legebat citationem decretam contra Petrum de Luna: cuius citationis tenor sequitur, & est talis. ANNO CHRISTI 1416.

Tenor citationis contra Petrum de Luna.

Sacrosancta generalis Synodus Constantiensis in Spiritu sancto legitime congregata, vniuersalem ecclesiam repræsentans, vniuersis & singulis venerabilibus fratribus, patriarchis, archiepiscopis, episcopis ac dilectis ecclesiæ filiis abbatibus, prioribus, præpositis, decanis, archidiaconis, tam cathedralium, quam collegiatarum canonicis, parochialium & conuentuum ac regularium ecclesiarum rectoribus, ceterisque viris ecclesiasticis, nec non notariis & tabellionibus publicis quibuscumque, ac aliis Christi fidelibus vbilibet constitutis, & cuilibet eorum in solidum, ad quos præsentes nostræ literæ peruenerint, salutem & omnipotentis Dei benedictionem, ac mandatis nostris & ecclesiæ diligenter obedire.

Clamat sancta fidelium mater ecclesia sponsa Christi, clamat Christiani populi multitudo, clamauerunt iam a multis annis ad Dominum, cum per hoc tam vrgens diuturnis temporibus schisma pestiferum tribularentur, & tribulantur, nec in totum adhuc exaudiuit eos. Attendunt enim, quanta per hoc infaustum pestiferumque schisma & diuisionis vulnus nefandissimum, est vniuersalis ecclesiæ calamitas, quam inueterata scissura, quantaque lethalis infirmitas, quamque postremo graues & prope casum ruinæ iam, proh dolor, in vita & moribus, in statu & honestate cleri, tam in libertatibus suis, & quod grauius est, in cultura Dei & officiis ecclesiasticis, quodque grauissimum est, in religione & fide Christiana, ipsa deformatur ecclesia. Insurrexerunt & pullulant in diuersis regionibus horrendæ hæreses a tempore huius perniciosissimi schismatis, & nisi eidem ecclesiæ de vnico summo pastore & indubitato Christi vicario prouideatur celeriter, per cuius prouidentiam cum Dei auxilio præfatis occurratur periculis, & tam grauibus vniuersalis ecclesiæ morbis competens adhibeatur medela: pertimescendum est, ne labatur, prout iam sæpe lapsus est omnis decor eius, deturque vniuersis genti-

Anno Christi 1416. gentibus in contemptum, & ſtatus eius ſit, vt iam eſſe incepit, in opprobrium & conculcationem, ex quibus eccleſia Dei & fidelis populus Chriſtianus graue ſcandalum patiuntur. Et quod licet dominus Benedictus papa decimustertius, a vigintiduobus annis citra ſic in ſua obedientia nuncupatus, præ ceteris iſtud ſchiſma, quod ante eiuſdem domini Benedicti electionem iam ſexdecim annis ipſo exiſtente cardinali durauerat, totis viribus tollere etiam vſque ad exponendum animum pro grege dominico teneretur & teneatur: licet etiam eidem Benedicto eccleſiæ prædictæ calamitates, ſciſſuræ & alia pericula & ſcandala præmiſſa incognita non fuerint, nec ſint, ſed eidem & toti populo Chriſtiano notoria; ipſeque prædictis calamitatibus & ſciſſuris, periculis & ſcandalis obuiare, ac totum prædictum ſchiſma tollere potuerit, & adhuc poſſet, attento maxime quod Ioannes papa vigeſimustertius, ſic in ſua obedientia nuncupatus, a ſuo papatu tam per illius canonicam electionem, quam per ſuam renuntiationem amotus ſit: & Gregorius duodecimus, ſic in ſua obedientia nuncupatus, ſponte renuntiauerit, ſolo ipſo Benedicto pro papa poſtmodum ſe gerente, ſuper quem & in quo principaliter totum pondus dicti peſtiferi ſchiſmatis & facultas illud ſubmouendi, & a quo præmiſſa omnia mala & pericula prouenerunt & perdurant, conſtat & conſiſtit adhuc: licet inſuper idem dominus Benedictus exiſtens cardinalis, ante ipſius electionem, ad tollendum dictum ſchiſma viam renuntiationis mutuæ contendentium de papatu laudauerit, approbauerit, & dixerit eſſe vtiliorem & faciliorem, & iurauerit ſolenniter cum aliis cardinalibus ipſius obedientiæ imminente electione ſummi pontificis Romani, in ſua obedientia per eos fienda, quod ſi ipſum in papam contingeret aſſumi, prout fuit aſſumptus, ipſe vnionem eccleſiæ ſine excuſatione, dilatione & machinatione quibuſcumque diligenter proſequeretur per omnes vias accommodas, etiam vſque ad ceſſionem papatus incluſiue, ſi præfatis cardinalibus qui tunc erant, vel eorum maiori parti videretur expedire, ipſeque in papam aſſumptus idem iurauerat, & poſtea dictis cardinalibus vel eorum maiori parti, imo omnibus præter vnum, viſum fuit expedire, quod ipſe vnionem eccleſiæ proſequeretur

per viam mutuæ cessionis, & quod illam offerret. Et hoc idem eidem Benedicto per eos in papam assumpto extitit postmodum declaratum, & dicta purificata conditio. Fuitque deinde ex parte carissimi ecclesiæ filii Caroli Francorum regis per suos solennes legatos claræ memoriæ duces Bituricenses,* Burgundiæ, patruos, & Aurelianensem fratrem dicti regis, & alios plures ad eum propter hoc destinatos, nec non zelatores pacis ecclesiæ cardinales præfati Benedicti in sua obedientia nominati, & postmodum ex parte dicti regis Franciæ, nec non carissimorum ecclesiæ filiorum Angliæ & Castellæ regum, per suos solennes ambasiatores, & deinde specialiter & singulariter ex parte eiusdem ecclesiæ filii carissimi Venceslai Bohemiæ, &c. tunc Romanorum regis, & consequenter per alios plures cum magna deuotione & humilitate supplicatum, & etiam in vim præstiti iuramenti per eum requisitus, quatenus vellet prosequi vnionem ecclesiæ per viam mutuæ cessionis suæ & alterius contendentis cum eo de papatu, apud quem similiter prosequi habebant in mandatis, & intendebant. Quæ via fuerat, fuit & est ab omnibus Christi fidelibus, maxime a principibus & prælatis ac vniuersitatibus generalium studiorum, atque doctoribus & prudentibus viris diuersarum obedientiarum prædictarum, ac a maiori parte eorumdem approbata: & in tam diuturnis temporibus nulla alia accommoda, secura, efficax & facilis ad tollendum schisma præsens, attentis difficultatibus in iure & in facto, potuit reperiri: reputatumque fuit, & est a doctissimis viris & peritis diuini & humani iuris, quod idem Benedictus pro vnione ipsius ecclesiæ, ac tollendo ecclesiæ scandalo & schismate, suo papatui cedere & tenebatur & tenetur. Licet insuper idem Benedictus aliquorum deuictus instantia, Deo & ecclesiæ promiserit, iurauerit & vouerit, pro vnione ecclesiæ cedere papatui, altero de papatu cum eo contendente, cedente, mortuo vel eiecto, & Ioannes XXIII. eiectus fuerit & cesserit, ac Gregorius præfatus cesserit, vt præfertur: fueritque idem Benedictus post hæc omnia, nullo pro papa se gerente, nisi ipso, ex parte principum suæ obedientiæ, nec non vniuersorum fere fidelium solenniter per carissimum ecclesiæ filium Sigismundum Romano-

Anno Christi 1416.

ANNO CHRISTI 1416.

rum, qui propter hoc ad eum personaliter accessit, & claræ memoriæ Ferdinandum Aragonum, reges, atque nonnullos alios principes & dominos suæ obedientiæ apud eum propter hoc personaliter accedentes, nec non legatos Franciæ, Angliæ & Castellæ prædictorum, nec non carissimi ecclesiæ filii Caroli Nauarræ, regum, atque generalis Concilii Constantiensis prouinciæ Moguntinensis, sic per obedientias dicti Ioannis & Gregorii tunc nuncupati, cum magna deuotione, humilitate & instantia sæpe requisitus, quatenus præmissis attentis, cum non esset humanitus possibile dictas alias obedientias ad suam obedientiam reduci, & in eo principaliter consistebat pondus schismatis & facultas illud tollendi, vellet dare pacem ecclesiæ, & schisma tollere per suam de suo papatu renuntiationem, ad quod tenebatur de iure diuino pariter & humano, præsertim cum nulla alia via sedandi schismatis prædicti per tot prudentium ingenia & labores tam diuturnis temporibus potuerit ad hoc accommoda (vt præmittitur) reperiri. Idem tamen Benedictus, tantorum regum ac principum, quinimo quasi totius ecclesiæ, huiusmodi toties iteratis precibus, requisitionibus & admonitionibus contra propria iuramenta recusatis & spretis ac minime exauditis, præfatisque ipsius ecclesiæ calamitatibus, scandalis atque periculis non compatiens nec prouidens, de loco Perpiniaci, ad quem præfati reges & principes ac legati pro præmissis conuenerant, cum armata manu recessit, & ad Colliberium portum maris, vbi suas galeas armatas habebat, se transtulit. In quo loco existens, fuit adhuc de præmissis requisitus, pro parte oratorum regum Castellæ, Aragonum & Nauarræ, ac principum prædictorum. Quam requisitionem tunc non exaudiuit, sed in longum protraxit; nec etiam postea exaudiuit: & de dicto loco recedens, in munitissimo castro Paniscolæ Dertusensis diœcesis, vbi ad eum non est tutus accessus, se reclusit. Vbi ex parte præfati regis Aragonum de præmissa cessione fienda pro pace ecclesiæ fuit iterum & tertio requisitus, & iterum recusauit, & suo posse præfatum tam inueteratum schisma nutrit & fouet, & impedimenta quæcumque potest, præstitit & præstat, procurauit & procurat, ne ad prædictam

vnionem peruenirі possit: quæ omnia schisma & hæresim inferunt, seu inferre censentur, per quæ etiam turbatur & scandalizatur, læditur & periclitatur status vniuersalis ecclesiæ prædictæ, diuque fuit turbatus, scandalizatus & læsus. Quod etiam scandalum tantum, quod, attento vniuersalis ecclesiæ statu, nulla ratione potest de congregatione fidelium remoueri, nisi ipso cedente, mortuo vel eiecto, etiamsi haberet verum ius in papatu. Ex quibus idem Benedictus apparuit fuisse & esse fautor ac nutritor inueterati schismatis prædicti, atque schismaticus & hæreticus esse censendus. Et super his omnibus fuit & est publice & diutius diffamatus, taliter, quod sine scandalo ecclesiæ dissimulari non potest, nec sine periculo tolerari. Super quibus clamore valido clamat & conqueritur populus Christianus, & præmissa quæ in facto consistunt, notoria reputat atque vera. Conuenientes igitur in vnum more solito canonice conuocati, ac repræsentantes vniuersalem ecclesiam, confidentes in Domino, qui cœpit in nobis bonum opus, duobus iam ipsius auxiliante gratia remotis impedimentis, & ipse perficiet, & exurgens miserebitur Sion, quia tempus miserendi eius, quia venit tempus: econtra tertium, videlicet dominum Benedictum diu expectatum, sed ad cor adhuc minime reuertentem, decreuimus super præmissis omnibus & singulis fore summarie & de plano per nos procedendum, propter quæ super fama & notorietate præmissorum, summarie & simpliciter mandauimus per nonnullos venerabiles viros fratres, & dilectos ecclesiæ filios, cardinales sanctæ Romanæ ecclesiæ, & alios prælatos, & alios tam sanctæ paginæ quam vtriusque iuris professores, commissarios nostros ad hoc specialiter deputatos, inquiri, informationemque recipi; quam legitime receptam, referri iussimus in publica sessione nostra totius sacrosanctæ Constantiensis Synodi. Qua plene audita & discussa, maturo decreuimus atque digesto consilio in & super præmissis, saltem quantum ad officium præsentis iudicii pertinet, procedendum fore, vt in notoriis contra præfatum Benedictum, & si forsan attenta natura præfati processus notorii, citandus minime iuris rigore seruato veniret, citandum fore ad cautelam, in hoc dumtaxat citationis articulo rigori iuris indulgendo,

ANNO CHRISTI 1416.

ANNO CHRISTI 1416.

non intendentes ſuper hoc quouis modo formam notorii proceſſus, ſeu eius ordinem obmittere ſeu relaxare, & iudicialis ſeu ordinarii proceſſus eligere ſeu exquirere formam. Et quia eumdem Benedictum feciſſe & facere, quo minus ad perſonam ſuam pateat tutus acceſſus, ſuper his recepta ſummaria & legitima informatione reperimus, nos ſpecialiter & ex certa ſcientia eumdem Benedictum citari decreuimus per edictum publicum, ad inſtar edictorum in albo prætorio poſitorum, citationemque in audientia publica eiuſdem ſacri Concilii, quam vicem & effectum apoſtolicæ curiæ & audientiæ apoſtolicæ literarum decernimus & decreuimus obtinere, publice faciendam. Vobiſque omnibus & ſingulis, & cuilibet veſtrum qui ſuper his exequendis publice fueritis requiſiti, & fuerit requiſitus, in virtute ſanctæ obedientiæ præcipimus & mandamus, quatenus vigore literarum noſtrarum præſentium per vos & alium, ſeu alios, citetis publice præfatum Benedictum, quem etiam nos earumdem literarum tenore citamus. Ipſaſque literas noſtras publice legatis, vel legi faciatis in audientia literarum prædictarum, ac valuis maioris eccleſiæ Conſtantienſis affigatis, ſeu affigi faciatis. Inſuperque & ex ſuperabundanti (vt nihil in hac re ſine diligenti vigilantia videatur abſolutum) ad perſonam eiuſdem Benedicti, ſi ad ipſum vobis, vel alicui veſtrum, requiſitis vel requiſito, tutus forſan fuerit acceſſus: ſin autem, ad portas dicti caſtri, villæ, ſeu loci Paniſcolæ, ſi etiam illuc vobis vel veſtrum alicui (vt præmittitur) fuerit tutus acceſſus: alioquin in eccleſia Dertuſenſi, & in valuis eccleſiarum maioris villæ ſancti Matthæi, aut villæ aut caſtri *Certariæ eiuſdem Dertuſenſis diœceſis, aut in aliis locis circumuicinis, quæ ad hoc idonea decernimus, in ipſorum locorum eccleſiis inter ipſarum Miſſarum ſolennia eaſdem noſtras literas alta & intelligibili voce publice legatis, & legi faciatis per vos vel alium, eumdemque Benedictum citetis peremptorie, ac vno edicto peremptorio pro omnibus, quem etiam eodem noſtro nunc per eaſdem præſentes literas citamus ad comparendum perſonaliter in eccleſia cathedrali Conſtantienſi, & in loco ſeſſionis noſtræ ad diem centeſimum, videlicet a die lectionis earumdem literarum noſtrarum in audientia publica prædicta,

*Certariæ

vel ad diem ſeptuageſimum a die citationis factæ, ad perſonam ſuam, vel ad valuas domicilii ſui (vt præmittitur) ita fieri contingat, alioquin a die citationis factæ & publicatæ in eccleſia Dertuſenſi prædicta. Quem terminum pro primo, ſecundo, tertio & peremptorio terminis aſſignamus, ad videndum & audiendum ſuper præmiſſis omnibus & ſingulis, & maxime ſuper crimine hæreſis & ſchiſmatis prædictorum, tamquam ſuper notoriis, & alias procedi ad omnes & ſingulos actus & articulos iudicii ſeu cauſæ huiuſmodi, vſque ad definitiuam ſententiam incluſiue, ipſamque ſententiam videndum proferri & audiendum, prout iuris fuerit, & prout vtilitati prædictæ vniuerſalis eccleſiæ viſum fuerit expedire: intimando eidem publice, prout etiam nos per eaſdem literas intimamus, quod ſiue venerit, ſiue non, nos etiam ipſius abſentia diuina repleta præſentia, contra eum ſuper præmiſſis omnibus & ſingulis vſque ad definitiuam ſententiam incluſiue procedemus, prout ad vtilitatem ipſius vniuerſalis eccleſiæ, mediante iuſtitia, videbitur faciendum. Volumus autem & mandamus, quatenus eaſdem noſtras literas, quas duplicandas & triplicandas, & etiam quoties opus fuerit, multiplicandas mandamus & decernimus, in valuis maioris eccleſiæ Dertuſenſis prædictæ affigatis, vel affigi faciatis, & affixas dimittatis per duas horas. Et deinde loco ipſarum noſtrarum literarum ſic affixarum, copiam illarum ſub ſigno alicuius notarii, eiſdem literis originalibus receptis, affigatis, vel affigi faciatis, & affixam dimittatis, quatenus toties & in tot locis facta earumdem literarum & citationis publicatio, omnis ignorantiæ & tergiuerſationis locum excludat. Decernentes, quod citatione huiuſmodi facta in audientia publica literarum, nec non in eccleſia Dertuſenſi præfata, cum affixionibus ad valuas eccleſiarum prædictarum (vt præmittitur) & alterius ipſarum, & quælibet earumdem citationum ſic valeat, & illum arceat poſt lapſum terminorum citationum ipſarum & cuiuſlibet earumdem, ac ſi ad propriam ipſius perſonam citatus extitiſſet, & eidem perſonaliter noſtræ prædictæ literæ lectæ & præſentatæ extitiſſent, omnes & ſingulos reges, principes ac dominos temporales, & præcipue cariſſimum eccleſiæ filium Alphonſum regem Aragonum, omneſque ſæcularem ac

ANNO CHRISTI 1416.

ANNO CHRISTI 1416.

temporalem exercentes iurisdictionem, quocumque nomine siue titulo nuncupentur, requirimus in fide Christi & Dei, vosque nihilo minus ex parte nostra requiratis, quatenus vobis aut vestrum cuilibet in exequendis præmissis præbeant auxilium, consilium & fauorem, vosque & vestrum quemlibet ab omni impedimento vel impedimentis contra præmissa omnia & singula, quantum in eis erit, protegant & defendant, mandantes vobis & vestrum singulis, prout ad quemlibet pertinebit, quatenus nobis in nostra generali sessione de gestis per vos & responsis fideliter sub publicis instrumentis infra terminos citationum ipsarum relationem faciatis, & debite præsentetis.

Datum Constantiæ quarto Kalendas Decembris, anno a natiuitate Domini millesimo quadringentesimo decimo sexto, in nostra publica sessione. Qua quidem citatione sic lecta, reuerendus pater dominus Antonius Concordiensis, Alanus Leonensis, episcopi, Gundisaluus Garsiæ de sancta Maria decretorum doctor, Patricius Cortagensis & Nicolaus Mersburgensis episcopi, nomine nationum huius sanctæ Synodi, ac Ioannes episcopus Ostiensis sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis & vicecancellarius, nomine sacri collegii dominorum cardinalium responderunt, & quilibet eorum respondit, Placet.

SESSIO XXV.

ANNO Domini millesimo quadringentesimo decimosexto, indictione nona, die vero Lunæ decimaquarta mensis Decembris, fuit sessio generalis in maiori ecclesia Constantiensi solenniter celebrata pro vnione oratorum & procuratorum magnifici domini comitis de Fuxo, & trium statuum * dominorum suorum, ipsius & suorum illorum nominibus. Fuerunt autem dicti ambasiatores reuerendissimus dominus Petrus sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalis de Fuxo, ac reuerendi patres Saucius Olorensis & Bernardus Adurensis episcopi. Fuitque ibidem modus & ordo seruatus in hac sessione, sicut in vnione ambasiatorum regis Aragonum, prout in sessione vigesimasecunda supra continetur. Postquam vero facta fuit vnio & incorporatio ad sacrum Concilium dictorum oratorum & procuratorum præfati magnifici comitis de Fuxo, trium-

*f. dominorum